

# Informačný list predmetu

Akademický rok 2024/2025

|                |                                                            |
|----------------|------------------------------------------------------------|
| Vysoká škola   | Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave                    |
| Fakulta        | FF UCM                                                     |
| Kód predmetu   | KGER/deGrate-J/24                                          |
| Názov predmetu | gramatické teórie 20. storočia                             |
| Rozsah         | 2P                                                         |
| Počet kreditov | 6                                                          |
| Vyučujúci      | doc. PaedDr. Monika Hornáček Banášová, PhD. (prednášajúci) |

## Podmienky na absolvovanie predmetu

vedecká diskusia/kolokvium, seminárna práca

Hodnotenie predmetu: Prospel: 100 – 56%, Neprospel: 55-0%.

## Výsledky vzdelávania

Poslucháč získa prehľad o vývoji gramatík 20 st., pochopí súvislosti vplyvu štrukturalistickej metodológie na jednotlivé gramatické teórie v Európe a USA, s dôrazom na analýzu konštituentných typov gramatických fráz a závislostnej gramatiky.

Študent dokáže analyzovať a porovnať rôzne gramatické teórie a chápať ich vo vzájomnom kontexte.

Dokáže tiež aplikovať získané teoretické poznatky do svojej dizertačnej práce.

Poslucháč vie uplatniť analytické myslenie a je schopný abstrakcie, komparácie a syntézy.

## Stručná osnova predmetu

1. Štrukturalizmus ako pojem zastrešujúci interdisciplinárne vedecké postupy
2. Systémový charakter štruktúry – európsky
3. Systémový charakter štruktúry – americký
4. Štrukturalizmus: Ferdinand de Saussure
5. Štrukturalizmus: Roman Jakobson, Noam Chomsky
6. Tradičná gramatika versus konštituentná gramatika
7. Typy tzv. frázovej gramatiky - Phrasenstrukturgrammatiken (Konstituentengrammatiken)
8. Kategoriaľgrammatik
9. Lexikalisch-funktionale Grammatik
10. Rektions- und Bindungstheorie
11. Dependenčné- závislostné gramatiky: U. Engel, H.-W. Eroms
12. Dependenčné- závislostné gramatiky: K. Welke, V. Ágel

## Sylabus predmetu

1. Štrukturalizmus ako pojem zastrešujúci interdisciplinárne vedecké postupy
2. Systémový charakter štruktúry – európsky
3. Systémový charakter štruktúry – americký
4. Štrukturalizmus: Ferdinand de Saussure
5. Štrukturalizmus: Roman Jakobson, Noam Chomsky

6. Tradičná gramatika versus konštituentná gramatika
7. Typy tzv. frázovej gramatiky - Phrasenstrukturgrammatiken (Konstituentengrammatiken)
8. Kategorialgrammatik
9. Lexikalisch-funktionale Grammatik
10. Rektions- und Bindungstheorie
11. Dependenčné- závislostné gramatiky: U. Engel, H.-W. Eroms
12. Dependenčné- závislostné gramatiky: K. Welke, V. Ágel

### **Odporúčaná literatúra**

CHOMSKY, N.: Lectures on Government and Binding. Mouton: de Gruyter. ISBN 3-11-014131-0.

CORNEJO, R. – DEMČIŠÁK, J. – SZCZEK, J. 2021. Lehrmaterialien für Germanistik-Doktorandenkurse. Trnava: UCM.

EROMS, H.-W.: 2000. Syntax der deutschen Sprache, Berlin/Boston: de Gruyter. ISBN 978-3-643-12010-6

ENGEL, U.: 2004. Deutsche Grammatik. München: IUDICIUM. ISBN 3-89129-919-2.

HEUSINGER, K. von : Kategoriale Unifikationsgrammatik, ppt.

HELBIG, G.: 2002. Linguistische Theorien der Moderne. Berlin: Weidler.

HORNÁČEK BANÁŠOVÁ, M. 2021. Grammatical Theories of the 20th Century. In: CORNEJO, R. – DEMČIŠÁK, J. – SZCZEK, J. 2021. Lehrmaterialien für Germanistik-Doktorandenkurse. Trnava: UCM.

KOZMOVÁ R.: 2013. Von der Funktion zur Bedeutung. Verbvalenz kontrastiv. Berlin: LIT. ISBN 978-3-643-12010-6.

Lexikalisch Funktionale Grammatik - Uni Bremen, [www.fb10.uni-bremen.de/khwagner/lfg/ppt/Lfg2.ppt](http://www.fb10.uni-bremen.de/khwagner/lfg/ppt/Lfg2.ppt) · PPT file · Web view. Titel: Lexikalisch Funktionale Grammatik Subject: Generative Transformationsgrammatik Author: Karl Heinz Wagner

SAUSSURE, F. de: 1916. Cours de linguistique générale» (Grundfragen der allgemeinen Sprachwissenschaft). Europäische und amerikanische linguistische Schulen

SCHLOBINSKI, P. 2003. Grammatikmodelle. Wiesbaden: Westdeutscher Verlag.

### **Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu**

nemecký

### **Poznámky**

180 hodín, z toho:

Prezenčné štúdium (P, S, C): 24 hodín

samoštúdium: 156 hodín